

Espanjan Taisteluiden Johdosta

KUN Espanjan pääministeri Alejandro Lerroux julkaisi uuden hallituksen jäsenten nimet lokakuun alussa, niin seurasi sitä yleislakon julistaminen niinkutsutun vasemmiston taholta, johon luetaan sosialistit, kommunistit ja anarko-syndikalistit.

Yleislakko ja koko Espanjaa käsittävä sisällissota alkoi lokak. 5 p. ja julisti hallitus sen päättyneeksi viisi päivää myöhemmin, mutta siitä huolimatta jatkuivat taistelut eri osissa maata vielä kaksi viikkoa myöhemmin.

Lerrouxin persoonallisuus ei kaikesta päättäen aiheuttanut taistelun puhkeamista, sillä hän on ollut pääministerinä kolme eri kertaa vuoden sisällä, vaan se kun hän nimitti hallituksen jäseniksi kolme Catholic Popular Actionist puolueen jäsentä. Osoittaakseen kuinka vaarallisena kato-liikkien hallituksen jäseniksi nimittämistä Espanjassa pidettiin lainasivat tämän maan sanomalehdet entisen pääministeri Manuel Azanan lausunnon, joka on seuraava: "Se luonnoton teko kun tasavallan vihollisia hyväksyttiin hallituksen jäseniksi oli maanpetos. Me näinollen lopetamme kaiken solidarisuutemme hallituksen laitoksiin nähden." Niin he myöskin tekivät, liikenne ja yleiset käyttölaitokset halvautuivat yli maan, Madrid siihen luettuna, yleislakon johdosta.

Taisteluun nousseet rakensivat suojuksia tai kaivautuivat maahan kaikkialla tulisella kiireellä, vahvistaakseen siten asemaansa hallituksen joukkojen hyökkäystä vastaan. Samaan aikaan alkoivat myöskin hallituksen sotilaitten konekiväärit ja lentokoneista pudotellut pommit tehdä tuhoaan kaikkialla. Muutaman päivän sisällä kaatui yli 3,000 kapinallista ja tuhansia haavoittui sekä joutui hallituksen sotilaiden vangiksi. Taistelun onni näytti heti alussa olevan hallituksen joukkojen puolella. Muuta ei ollut odotettavissakaan kun

sotilaat, joiden käytettävänä olivat kaikki nykyaikaiset murhaamisvälineet, eivät yhtyneet hallitusta vastaan taisteluun nousseisiin. Sitäpaitsi yleislakkokaan ei ollut täydellinen, siellä ja täällä kieltäytyivät työläiset noudattamasta lakkokutsua ja jatkoivat työskentelyään; auttaen siten hallituksen joukkoja työläistovereittensa teurastamisessa ja taistelulinjalla olevilta puuttui aseita sekä muona- ja ampumatarpeita.

Sitäpaitsi siellä, missä maaväki ei voinut tukahduttaa kapinaa, niin laivasto teki sen, kuten Barselonassa, Kataloniassa, jonka itsenäisyysliikettä pidettiin kaikkein vaarallisimpana Espanjan hallituspiireissä. Hallitus kuitenkin oli hermostunut, siihen viittaa se kun Marokossa olleita sotilaita tuotiin kotimaahan ja ilmoitettiinpa sinne tuodun jo maurilaisiakin sotilaita.

Verisin taistelu kaikesta päättäen käytiin Oviedossa, jossa surmaantui arviolta noin 1,000 kapinallista ja omaisuutta tuhoutui yli \$25,000,000 arvosta.

Heti kun kapinallisten pääjoukot oli saatu vaarattomaksi alkoi jälkiselvittely. Kuten aina ennenkin, niin nytkin alkoi sota-oikeus jakaa kuolemantuomioita kiireenkaupalla. Niiden käytäntöönpanosta täytyi kuitenkin luopua, sillä peljättiin uuden ja entistä laajemman kapinan puhkeamista. Jokatapauksessa saavat kapinalliset kuitenkin kalliisti nytkin maksaa fascismin nousun ehkäisemisyrityksiensä. Catholic Popular Actionist puolue Espanjassa on sama kuin fascismi ja sen johtajaa, Jose Maria Gil Roblesia nimitetään Espanjan Hitleriksi. Hän on yksinvaltiainen puolueen johtaja ja sitäpaitsi sanotaan hänellä olevan suuren kannattajajoukon keskiluokan, kirkollisten teollisuuslaitoksien omistajain ja uskonnollisten naisten keskuudessa.

Jälkiselvitetty kapinallisten kesken

Taisteluiden alkaessa selitettiin että sosialistit, kommunistit ja anarko-syndikalis-

tit ovat muodostaneet yhteisrintaman Espanjassa ja nousseet taisteluun valtaan pyrkivää fascismin vastaan. Niin todella näyttää tehdynkin, se käy ilmi niistä uutisista joita olemme saaneet kapinallisten välisistä jälkiselvityksistä. Anarko-syndikalistit, jotka todennäköisesti heittäytyivät taisteluun kaikella voimallansa, ovat syyttäneet molempia edellämäinittuja poliittisia liittolaisiaan siitä, että ne piiloittelivat vuoteiden alla silloin kun he kävivät taistelua elämästä ja kuolemasta. Osa heistä on ollut niin katkeroittuneita liittolaisiinsa nähden että ovat uhanneet koslaa heille "omalla tavallaan."

Tuossa ei kuitenkaan ole mitään uutta, sillä jokainen aikaisempi työläisten taistelu on sen meille jo kyllin pätevästi osoittanut mitä osaa politikoitsijat — olkoonpa heidän nimi mikä tahansa — vievät. He nimittäin kiihoittavat työläiset taisteluun ja sitten vetäytyvät sivuun seuraamaan taistelun kehittymistä ja jos taistelu näyttää kääntyvän hallitsevan luokan eduksi niin silloin kiihoittajat kiiruhtavat yli rajan; välttyäkseen valtansa säilyttäneiden julmurien kostolta.

Mistä taisteltiin?

Joillakin on sellainen käsitys että Espanjassa käyty taistelu oli vallankumoustaistelu siinä merkityksessä kun me palkkatyöläiset puhumme vallankumouksesta. Sitä se ei kuitenkaan ollut. Todellisuudessa kysymyksessä oli vain poliittiset virkapaidat ja Katalonian itsenäisyys, joka teki taistelun kaksinaiseksi luonteeltaan. Eräs sanomalehtimies kirjoittaaakin siitä, että Espanjassa oli käynnissä kaksi vallankumousta yhtä aikaa. Kataloniassa taisteltiin itsenäisyyden puolesta ja vasemmisto muualla taisteli oikeuksiensa puolesta fascismin vastaan.

Asiain näinollen ei voinut tulla kysymyksenkään mikään eheä yhteisrintama, puhumattakaan siitä mitä palkkatyöläiset olisivat taistelunsa kautta itselleen saaneet, jos he olisivat voittaneet hallituksen jou-

kot. Heidät olisi mahdollisesti usutettu heti toistensa kurkkuihin, sillä eihän poliittisia virkapaikkoja olisi voitu muuten "tasapuolisesti" jakaa kommunistien ja sosialistien kanssa.

Siinä tapauksessa jos poliittinen virkapaikkojen jako olisi voitu suorittaa kaikkia tyydyttävällä tavalla, olisi vielä jäänyt ratkaisematta maatalouskysymys. Kolmen maakunnan, nim. Katalonian, Baszuen ja Galician talonpojathan olivat lähteneet taisteluun itsenäisyyden saavuttamiseksi ja jos he olisivat voittaneet niin sen jälkeen olisi pitänyt suorittaa uusi maanjako. Sitä suorittaessa olisi myöskin palkkatyöläisten edut jätetty huomioonottamatta, jolleivät he olisi kyenneet niitä itse valvomaan. Siis tässä olisi ollut toinen kompastuskivi, jonka yli ei suinkaan olisi voitu muuten astua kuin verisiä taisteluita käymällä. Mutta ne, jotka tekevät elämänsä politikoimisella ja pitävät velvollisuutenaan olevan työläisten taisteluun kiihoittamisen, eivät lainaa noille seikoille mitään huomiota. Mitäpänsiisä, ajattelevat he, siinä taisteluitten tuoksinassa voisi tulla mahdollisuus päästä huomattavaan poliittiseen virkaan ja jollei taistelussa onni suosi meidän etujemme puolesta taistelevia palkkatyöläisiä niin pakenemme toiseen maahan ja jatkamme sieltäkäsinkin kiihoitustyötämme.

Palkkatyöläisten muuten pitäisi nyt jo monien kokemusten perästä käsittää se tosiasia, etteivät he voi muodostaa itseään hyödyttävää yhteisrintamaa sellaisten aineiden kanssa joiden taloudelliset edut ovat ristiriidassa palkkatyöläisten etujen kanssa. Talonpojat haluavat palstoa suurtilat pienemmiksi ja kun se on tehty niin sen jälkeen he haluavat lisää maata.

Silloin kun palkkatyöläiset lähtevät kumoukselliseen taisteluun, niin heidän pyrkimyksensä ei saa olla palstominen vaan palstojen rajain poistaminen. Ja sitä päämäärää ei voida saavuttaa keppihevosiä käyttämällä, palkkatyöläisten täytyy pystyä se taival kulkemaan **OMIN VOIMIN.**